

Slovenska oglaševalska zbornica
Oglaševalsko razsodišče
Letališka cesta 35
1000 Ljubljana

Ljubljana, 6.5.2014

Pritožba v zvezi s promocijsko kampanjo za evropsko skupno kmetijsko politiko

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo pritožbo, ki se nanaša na televizijsko oglaševalsko kampanjo, ki pod naslovom »Skrbimo za svoje korenine« promovira Skupno kmetijsko politiko (SKP) Evropske unije.

Predmet pritožbe: TV oglas »Skrbimo za svoje korenine«

Angleška verzija oglasa je dostopna na naslednjem spletnem naslovu:

https://www.youtube.com/watch?v=5_OJyiQ6uA#action=share

Medij objave: TV Slovenija
Časovni okvir: marec, april 2014
Oglaševalec: Evropska komisija
(predstavništvo v Sloveniji:
Predstavništvo Evropske komisije v Republiki Sloveniji,
Breg 14, 1000 Ljubljana)

Utemeljitev:

Pritožba se nanaša na kršenje 17. člena Slovenskega oglaševalskega kodeksa, specifično na odstavek 17.1., ki v oglasih prepoveduje trditve in vizualne prikaze, ki bi utegnili na kakršen koli način zavajati potrošnika glede okoljskih vidikov prednosti izdelkov ali glede okoljevarstvenih dejavnosti, ki jih bo izvajal oglaševalec ter neupravičeno namigovanje, da okoljevarstvena argumentacija pokriva celotno dejavnost podjetja, skupine ali panoge.

Evropska komisija z oglasom »Skrbimo za svoje korenine« potrošnike oziroma gledalce zavaja glede okoljevarstvene naravnosti SKP. SKP je kompleksen sveženj ukrepov (neposredna plačila, program razvoja podeželja...), ki se financirajo iz proračuna EU. Oglas implicira, da je okolju prijazna celotna Skupna kmetijska politika, dejansko pa politike v zvezi z okolju prijaznejšimi kmetijskimi praksami predstavljajo le manjši del SKP oziroma se za ukrepe spodbujanja kmetijskih praks, ki naj bi ugodno vplivale na podnebje in okolje, porabi le približno 1/3 celotnih proračunskih sredstev za skupno kmetijsko politiko. Preostali – večji del proračuna je namenjen za podporo kmetijstvu, ki je visoko intenzivno po porabi energije in naravnih virov ter je v veliki meri v konfliktu z biotsko raznovrstnostjo ter kakovostjo vode in tal, velik del praks reje in ravnanja z živalmi pa še vedno povzroča slabo počutje ali celo trpljenje živali.

Sprejeta SKP za 2014 – 2020 določa, da bo 30 % nacionalnih ovojnic za neposredna plačila namenjeno za ukrepe diverzifikacija kmetijskih rastlin, ohranjanje trajnega travinja in površine z ekološkim pomenom. Pri področju Programa razvoja podeželja je opredeljeno, da se vsaj 30 % prispevka Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja nameni ukrepom, ki prispevajo k okoljskim ciljem. Pričakovana poraba sredstev za okoljske ukrepe tako tudi v prihajajoči finančni perspektivi ne presega 1/3 celotnih proračunskih sredstev za skupno kmetijsko politiko.

Evropsko kmetijstvo močno škodljivo vpliva na kakovost okolja, predvsem z emisijami v zemljo, vode in zrak ter ogrožanjem biotske raznovrstnosti in habitatov. Ker evropsko kmetijstvo tako rekoč v celoti usmerjajo prav ukrepi SKP, ocenjujemo, da predstavlja oglas »Skrbimo za svoje korenine« vehementen primer okoljskega zavajanja (greenwashinga).

Zavajajoči so naslednji vizualni prikazi:

1. začetek in konec oglasa prikazuje krajino, ki z raznoliko rabo zemljišč (njive, travniki, mejice) implicira, da SKP kot celota spodbuja ohranjanje tal, krajine ter biotske raznovrstnosti;
2. prizor, v katerem kmet daje teličku piti iz vedra, implicira, da SKP kot celota spodbuja dobro počutje živali;
3. prizori, ki prikazujejo ročno delo (pobiranje jajca iz gnezda, obiranje jabolka, kmet z vilami), implicirajo, da SKP kot celota podpira nizkoogljično kmetijstvo (brez uporabe fosilnih goriv);
4. prizor s čebeljim panjem implicira, da SKP kot celota spodbuja kmetijstvo brez uporabe škodljivih kemikalij, saj so čebele po pomorih v zadnjih letih prepoznane kot indikator pretirane rabe strupenih insekticidov v okolju.

Ostali relevantni podatki:

Materialni dokaz škodljivega vpliva SKP oziroma sistema kmetijskih subvencij je naglo upadanje populacij travniških ptic v Sloveniji. Ptice so na svetovni ravni uveljavljene kot univerzalni indikator stanja v okolju. Upadanje njihovih populacij kaže na izgubo biotske pestrosti in onesnaženje narave. S tem v zvezi je Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) 15.4.2014 na Evropsko komisijo naslovilo uradno pritožbo:

http://www.ptice.si/index.php?option=com_content&task=view&id=595&Itemid=14

Zahvaljujemo se vam za obravnavanje naše pritožbe in vas lepo pozdravljamo.

Vida Ogorelec
Umanotera, direktorica

Anamarija Slabe
Inštitut za trajnostni razvoj, direktorica

Podatki o vlagateljih:

- Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, p.p. 4440, 1111 Ljubljana, tel. 01 4397 100

(kontakt: dr. Renata Karba, renata@umanotera.org)

- Inštitutu za trajnostni razvoj, Metelkova 6, 1000 Ljubljana, tel. 01 4397 465

(kontakt: Anamarija Slabe, anamarija.slabe@itr.si)

V vednost: mediji